

I. ВЪВЕДЕНИЕ

1. На 23 май 2018 г. Комисията представи на Европейския парламент и на Съвета предложение за изменение на Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF), по отношение на сътрудничеството с Европейската прокуратура и ефективността на разследванията на OLAF (Регламента за OLAF). Предложението се основава на член 325 от ДФЕС (обикновена законодателна процедура).
2. Сметна палата даде становището си (№ 8/2018) на 15 ноември 2018 г.¹
3. На 16 април 2019 г. Европейският парламент на свое пленарно заседание прие законодателна резолюция относно позицията си на първо четене². Посочената резолюция, съдържаща 140 изменения, се основава на доклада на комисията по бюджетен контрол и на становищата на комисията по правни въпроси и комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи.
4. Работна група „Борба с измамите“ обсъди досието на множество заседания между юни 2018 г. и май 2019 г. На 12 юни 2019 г. Комитетът на постоянните представители прие мандат за започване на преговори с Европейския парламент³.
5. От ноември 2019 г. насам бяха проведени няколко технически срещи, както присъствени, така и виртуални, с Европейския парламент, по време на които бяха уредени голям брой въпроси. На политическата тристранна среща от 26 юни беше постигнато споразумение по компромисни текстове и принципни въпроси, което бе последвано от уточнения, направени по време на някои по-технически заседания през юли.
6. Комитетът на постоянните представители одобри окончателния компромисен текст на 30 септември 2020 г.⁴

¹ ОВ С 42, 1.2.2019 г., стр. 1.

² Док. 8570/19.

³ Док. 10095/19.

⁴ Док. 11108/20 ADD1 + COR 1.

II. ЦЕЛ

7. Със въпросното предложение се цели преди всичко да се адаптира Регламентът за OLAF, за да се гарантира безпроблемното сътрудничество между OLAF и Европейската прокуратура, което се предвижда да започне да функционира в началото на 2021 г. Освен това предложението има за цел да се преодолеят основните недостатъци в ефективността на разследванията на OLAF, като например липсата на достъп до информация за трансакциите по банкови сметки и допустимостта на докладите и препоръките на OLAF в национални производства, както и да се направят уточнения в някои процесуални разпоредби.

III. АНАЛИЗ НА ПОЗИЦИЯТА НА СЪВЕТА НА ПЪРВО ЧЕТЕНЕ

A. Процедурен контекст

8. Европейският парламент и Съветът проведоха преговори с оглед постигането на съгласие на етапа на позицията на Съвета на първо четене („бързо споразумение на второ четене“). Текстът на позицията на Съвета на първо четене отразява компромисния пакет, договорен между двата съзаконодателни органа с подкрепата на Комисията.

B. Обобщение на основните подобрения

9. Основните подобрения могат да бъдат обобщени по следния начин:
- Частни устройства (член 3, параграф 5 и член 4, параграф 2, буква а): при наличие на подходящите правни гаранции, на OLAF ще бъде разрешен достъп до частни устройства, доколкото последните се използват за работа, а степента на достъпа ще е същата, като тази на националните разследващи органи, при условие че става въпрос за външни разследвания; във връзка с вътрешните разследвания се прави позоваване на решенията, приети от съответните институция, органи, служби или агенции;

- Достъп до информация за трансакции по банкови сметки (член 7, параграфи 3, 3а и 3б): беше намерена компромисна формулировка, която ограничава правата на достъп на OLAF до същите права за достъп до банкови сметки, които имат националните разследващи органи;
- Контрольор на процесуалните гаранции (членове 9а и 9б): беше постигнато съгласие относно независима функция, прикрепена организационно към Надзорния съвет; обхватът на функцията на контрольора включва също правилата, приложими за разследванията на OLAF, по-специално процесуалните изисквания и основните права; контрольорът може да отправя препоръки към генералния директор на OLAF;
- Достъп до докладите на OLAF (член 10, параграф 3б): засегнатото лице може да поиска достъп до окончателния доклад на OLAF, който достъп се предоставя, при условие че в срок от 12 месеца съответните национални органи, провеждащи последващите производства, дадат своето изрично съгласие;
- Допустимост на доказателствата (член 11): бяха засилени допустимостта на докладите на OLAF като доказателство в административни производства и комуникацията с OLAF по въпроси, възникнали във връзка с допустимостта;
- По-високи процесуални стандарти за разследванията на OLAF, извършвани в подкрепа на Европейската прокуратура (член 12д, параграф 3): след като получи становище от Надзорния съвет на OLAF, Европейският парламент поиска OLAF да прилага процесуални стандарти, които биха били еквивалентни на тези в наказателните разследвания, за да се защити допустимостта на доказателствата събрани в последващи наказателни производства; постигнатият компромис задължава Европейската прокуратура да си сътрудничи тясно с OLAF, за да се гарантира, че процесуалните стандарти се спазват, без мандатът на OLAF да се разширява;

- Сътрудничество между OLAF и Европейската прокуратура (членове 12б—12ж): беше постигнат компромис, съгласно който, за да може OLAF да провежда допълващи разследвания, ще се изисква съгласието на Европейската прокуратура; Европейската прокуратура не може да запази мълчание, но не е длъжна да обосновава възраженията си пред OLAF;
- Надзорен съвет (член 15): уреден бе достъпът на Надзорния съвет до преписките на OLAF, като по този начин бе разрешен дълъг спор между двата органа;
- Последващо докладване от органите на държавите членки до OLAF (членове 11 и 16): беше предвидено подобрение, за да се даде възможност на OLAF да извършва по-добро наблюдение върху своите случаи и да установява недостатъци.

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

10. Позицията на Съвета на първо четене отразява справедливия и балансиран компромис, постигнат при преговорите между Съвета и Европейския парламент със съдействието на Комисията. Редица спорни въпроси бяха решени, като бяха взети предвид изключително чувствителните въпроси, свързани с различията между националните наказателни производства и структурите за разследване на държавите — членки на Съюза. Бяха постигнати и двете цели, преследвани с изменението на Регламента за OLAF: осигуряване на добро сътрудничество между OLAF и Европейската прокуратура, както и подобряване на редица процесуални аспекти, за да се даде възможност на OLAF да провежда своите разследвания по-ефективно.